

Dosarul nr. 2rc-79/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: S. Daguța)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: I. Secrieru, A. Panov, M. Anton)

DECIZIE

13 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Targherius”, Igor Ududovici,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Targherius” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „ASM Global Group” cu privire la încasarea datoriei, penalității de întârziere și cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 18 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Targherius”, Igor Ududovici, împotriva hotărârii din 22 ianuarie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să declare apel,

c o n s t a t ă :

La 13 mai 2019, SRL „Targherius” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „ASM Global Group”, solicitând încasarea sumei de 72225,30 de lei cu titlu de datorie, 72225,30 de lei cu titlu de penalitate de întârziere și 4333,51 de lei taxa de stat, în total 148784,11 lei.

Prin hotărârea din 22 ianuarie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea depusă de SRL „Targherius”. S-a încasat din contul SRL „ASM Global Group” în beneficiul SRL „Targherius” suma de 50333,50 de lei cu titlu de datorie ce rezultă din facturile fiscale nr. IV2540936, nr. IV2540963, nr. IV2539062 și nr. IV2540770 din 03 octombrie 2018, 04 octombrie 2018 și 27 septembrie 2018, cât și suma de 1510 lei taxa de stat achitată la depunerea acțiunii, în total 51843,50 de lei. S-a constatat din oficiu nulitatea contractului de vânzare-cumpărare a bunurilor nr. 887 din „01 iunie” fără indicarea anului încheierii contractului între SRL „Targherius” și SRL „ASM Global Group”. În rest, acțiunea depusă de SRL „Targherius”, în partea încasării sumei de 21891,80 de lei cu titlu de datorie și 72225,30 de lei cu titlu de penalitate de întârziere, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 30 ianuarie 2020 administratorul SRL „Targherius”, Igor Ududovici, a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii din 22 ianuarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în partea respingerii a acțiunii, cu emiterea în această parte a unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii. Subsecvent, a solicitat eşalonarea achitării taxei de stat până la prima ședință de judecată. Totodată, a indicat apelantul că apelul motivat îl va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

La 15 septembrie 2020 administratorul SRL „Targherius”, Igor Ududovici, a depus cererea de apel motivată, la care a anexat dovada de plată a taxei de stat în mărime de 2083,66 de lei.

Prin încheierea din 06 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de administratorul SRL „Targherius”, Igor Ududovici, împotriva hotărârii din 22 ianuarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să declare apel.

La 18 decembrie 2020 administratorul SRL „Targherius”, Igor Ududovici, a declarat recurs împotriva încheierii din 06 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Prin decizia din 24 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de administratorul SRL „Targherius”, Igor Ududovici. S-a casat integral încheierea din 06 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, la etapa examinării apelului în fond.

Prin încheierea din 18 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de administratorul SRL „Targherius”, Igor Ududovici, împotriva hotărârii din 22 ianuarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să declare apel.

La 21 aprilie 2021 administratorul SRL „Targherius”, Igor Ududovici, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii din 18 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, la etapa examinării cererii de apel.

În motivarea recursului administratorul SRL „Targherius”, Igor Ududovici, a indicat că este eronată soluția instanței de apel de restituire a cererii sale de apel din motiv că nu era în drept să declare apel, deoarece la momentul depunerii cererii de apel nemotivate la actele cauzei era anexat extrasul din 08 mai 2019 din Registrul de stat al persoanelor juridice preluat de pe pagina web a ÎS „Camera Înregistrării de Stat”, din care rezultă că dânsul este administratorul și fondatorul cu cota de 100% a SRL „Targherius”, situație care nu s-a schimbat nici până în prezent.

Susține recurentul că în situația în care instanța de apel a considerat că în dosar lipsește dovada împuternicirilor sale de a semnat și de a depune din numele SRL „Targherius” cerere de apel, prin prisma art. 368 CPC urma să-i acorde termen pentru prezentarea documentului legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile sale, dar nu să aplice direct sancțiunea procedurală prevăzută la art. 369 CPC, prin restituirea apelului său.

Consideră recurentul că instanța de apel prin restituirea directă a apelului, fără să-i ofere șansa de a înlătura neajunsurile cererii de apel, i-a îngădit dreptul la accesul liber la justiție. Or, limitarea accesului la justiție trebuie să aibă loc în baza unui scop legitim și proporțional dreptului restrâns.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 18 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la 15 aprilie 2021 la adresele electronice ale reprezentanților SRL „Targherius”, avocatele Rodica Ciofu și Vitalina Nicoară: legal@pfb.md, vitalina.nicoara@pfb.md și rodica.ciofu@pfb.md (f.d. 133).

Totodată, în cererea de recurs administratorul SRL „Targherius”, Igor Ududovici, a indicat că încheierea contestată a recepționat-o la 15 aprilie 2021.

Astfel, recursul declarat la 21 aprilie 2021 este în termen.

La 10 iunie 2021 în adresa SRL „ASM Global Group” a fost expediată copia cererii de recurs depusă de administratorul SRL „Targherius”, Igor Ududovici, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 144), însă intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Potrivit art. 369 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1); b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen; c) apelantul a înaintat o nouă pretenție, neexaminată în primă instanță; d) cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel, cu excepția cazului în care cererea depusă de persoana asupra căreia a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară se referă la contestarea hotărârii privind instituirea măsurii de ocrotire judiciare; e) apelantul solicită restituirea apelului până la începerea dezbaterii cauzei în fond în instanța de apel; f) în virtutea legii, hotărârea nu poate fi atacată în apel.

Din suportul probator prezent la actele cauzei rezultă că prin hotărârea din 22 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea depusă de SRL „Targherius”.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 30 ianuarie 2020 administratorul SRL „Targherius”, Igor Ududovici, a semnat și a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii din 22 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea respingerii a acțiunii, cu emiterea în această parte a unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii. Subsecvent, a solicitat eșalonarea achitării taxei de stat până la prima ședință de judecată. Totodată, a indicat apelantul că apelul motivat îl va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 18 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de administratorul SRL „Targherius”, Igor Ududovici, împotriva hotărârii din 22 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să declare apel.

Instanța de apel a motivat soluția prin faptul că cererea de apel a fost semnată și depusă de o persoană neîmputernicită, deoarece la data depunerii apelului Igor Ududovici nu a anexat extrasul în original din Registrul de stat al persoanelor juridice eliberat de Camera Înregistrării de Stat, care să confirme faptul că ultimul este administratorul SRL „Targherius”.

Analizând circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră prematură soluția instanței de apel de restituire a apelului, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 365 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică: a) instanța căreia îi este adresat apelul; b) numele sau denumirea, domiciliul sau sediul apelantului, calitatea lui procedurală; c) hotărârea atacată, instanța care a emis-o, completul de judecată, data emiterii; d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul; e) probele invocate în susținerea apelului; f) solicitarea apelantului; g) numele și domiciliul martorilor, dacă se cere a fi citați în apel; h) documentele ce se anexează. Cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul său. În ultimul caz, la cerere se anexează documentul, legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile reprezentantului dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Conform art. 365¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, în decurs de 10 zile de la repartizarea cererii de apel, completul de judecată care a primit cererea de apel spre examinare verifică dacă aceasta întrunește exigențele prevăzute de lege, fără înștiințarea participanților la proces. Dacă cererea de apel nu întrunește exigențele prevăzute de lege, completul de judecată aplică prevederile art. 368 și 369. În caz contrar, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, completul de judecată acceptă cererea de apel spre examinare și dispune intentarea procedurii de apel.

Potrivit art. 368 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

Potrivit normelor legale enunțate mai sus, instanța de recurs consideră irelevante concluziile Curții de Apel Chișinău cu privire la sancțiunile procedurale care survin în urma nerespectării condițiilor impuse de norma legală la depunerea apelului în instanță, or, în acest sens, este de remarcat că în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii de apel, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin urmare, dacă instanța de apel a considerat necesar prezentarea extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice, pentru a verifica împuternicirile administratorului al SRL „Targherius”, Ududovici Igor, urma prin prisma art. 368 CPC, să solicite înscrisul dat la etapa primirii în procedură a cererii de apel, prin acordarea unui termen judiciar pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel, fără a afecta drepturile apelantului de acces la o instanță.

Cele relatate supra denotă netemeinicia încheierii din 18 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, fapt ce impune casarea acesteia, or, legislația procesual civilă califică lipsa documentului, legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile reprezentantului, dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire, ca fiind un neajuns și obligă instanța de apel să nu dea curs cererii și să-i acorde apelantului un termen pentru lichidarea acestuia în conformitate cu art. 368 CPC, care oferă părții o garanție suplimentară la exercitarea dreptului de atac a unei hotărâri judecătorești. Pe când, Curtea de Apel Chișinău a recurs direct la aplicarea unei sancțiuni procedurale, lipsind astfel apelantul de dreptul de a remedia neajunsul cererii de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios constată că Curtea de Apel Chișinău, prin restituirea directă a apelului declarat de administratorul SRL „Targherius”, Ududovici Igor, a îngădit dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6§1 din CȚEDO, or, dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute de Convenție (*hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982*).

În *cauza Airey vs. Irlanda*, Curtea a notat că dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul. Statul este ținut să asigure oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept și de fapt pentru a accede la instanță. Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică. Imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

Potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, instanța de judecată trebuie să mențină echilibrul între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență,

iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

Distinct de aceasta, Colegiul reține că la 15 septembrie 2020 administratorul SRL „Targherius”, Igor Ududovici, a depus cererea de apel motivată, la care a anexat dovada de plată a taxei de stat în mărime de 2083,66 de lei, iar la 18 decembrie 2020 a depus extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice (f.d. 80-86, 100), motiv din care cauza urmează a fi restituită în instanța de apel, la etapa examinării în fond a cererii de apel.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de administratorul SRL „Targherius”, Igor Ududovici, de a casa integral încheierea din 18 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău, la etapa examinării în fond a cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de administratorul SRL „Targherius”, Igor Ududovici.

Se casează integral încheierea din 18 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Targherius” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „ASM Global Group” cu privire la încasarea datoriei, penalității de întârziere și cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, la etapa examinării în fond a cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Mariana Pitic